

โรงเรียนเกษตรทางไกล หลักสูตร “เกษตรกรปลอดการเผา”
สถานีวิทยุกระจายเสียงเพื่อการเกษตร กรมส่งเสริมการเกษตร

บทที่ 2

ความผิดทางกฎหมายจาก “การเผาในพื้นที่เกษตร”

บทที่ 2

ความผิดทางกฎหมายจาก “การเผาในพื้นที่เกษตร”

ความผิดทางกฎหมายของการ “เผา” ในพื้นที่การเกษตร

การเผาในพื้นที่การเกษตร เป็นสาเหตุที่สำคัญของปัญหาทางการเกษตรที่ตามมาอีกมากมาย ได้แก่ ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ส่งผลให้พืชไม่สามารถเจริญเติบโตได้เต็มที่ ผลผลิตที่ได้รับต่ำกว่าที่ควรจะเป็น แหล่งกำเนิดมลพิษทางอากาศที่สำคัญแหล่งหนึ่ง ก่อให้เกิดฝุ่นละอองหมอกควัน ก๊าซพิษ เถ้า และเขม่า ควัน ระบายลอยขึ้นสู่ชั้นบรรยากาศ ส่งผลทำให้เกิดปัญหาหมอกควันปกคลุมประเทศไทย ในระยะยาว เกิดเป็นภาวะโลกร้อน ซึ่งมีผลกระทบต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนอย่างแน่นอน ที่สำคัญอีกประการคือมลพิษทางอากาศส่งผลกระทบต่อการท่องเที่ยว เป็นที่มาของการสูญเสียรายได้ทางด้านเศรษฐกิจของประเทศอีกด้วย นอกจากนี้ เกษตรกรบางรายอาจยังไม่รู้ว่า หากทำการเผาจนเกิดอันตรายก็จะมี ความผิดตามกฎหมายอีกด้วย ซึ่งมีโทษทั้งจำและปรับ

หากมีการเผาในพื้นที่เกษตรผิดกฎหมายอะไรบ้าง?

- กฎหมายอาญา มาตรา 220 (แก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2560)

"ผู้ใดทำให้เกิดไฟไหม้แก่วัตถุใด ๆ แม้เป็นของตนเอง จนน่าจะเป็นอันตรายแก่บุคคลอื่น หรือทรัพย์สินของผู้อื่นต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 7 ปี และปรับไม่เกิน 140,000 บาท ถ้าการกระทำ ความผิดดังกล่าวในวรรคแรก เป็นเหตุให้เกิดเพลิงไหม้แก่ทรัพย์สินตามที่ระบุไว้ในมาตรา 218 ผู้กระทำความผิดต้องระวางโทษดังที่บัญญัติไว้ในมาตรา 218" ซึ่งโทษรุนแรงกว่า

- พระราชบัญญัติ การสาธารณสุข พ.ศ. 2535 มาตรา 25

"เหตุรำคาญ....การกระทำใด ๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียงความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพมาตรา 27 และ 28 ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับ หรือป้องกันเหตุรำคาญ....มาตรา 74 ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเจ้าพนักงานท้องถิ่น ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 3 เดือน หรือปรับไม่เกิน 25,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ"

- พระราชบัญญัติ ป่าไม้ พ.ศ. 2484 มาตรา 54

"ผู้กระทำความผิดในการบุกรุก แคว้งถางป่า เผาป่า....มีความผิดตามมาตรา 54 และโทษตามมาตรา 74 ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน 5 ปี หรือปรับไม่เกิน 50,000 บาทหรือทั้งจำทั้งปรับ"

"ในกรณีกระทำความผิดเกิน 25 ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 2 ปี ถึง 15 ปี และปรับตั้งแต่ 10,000 บาท ถึง 100,000 บาท"

- พระราชบัญญัติ ป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 มาตรา 14

“ผู้กระทำผิดในการบุกรุก แผ้วถางป่า เผาป่า ในเขตป่าสงวนแห่งชาติมีความผิดตามมาตรา 14 และโทษตามมาตรา 31 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 1 ปี ถึง 10 ปี และปรับตั้งแต่ 20,000 บาท ถึง 200,000 บาท”

“ในกรณีกระทำผิดเกิน 25 ไร่ ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปีถึง 20 ปี และปรับตั้งแต่ 200,000 บาท ถึง 2,000,000 บาท”

- พระราชบัญญัติ อุทยานแห่งชาติ พ.ศ. 2562 มาตรา 19 (1)

“ผู้กระทำผิดในการบุกรุก แผ้วถางป่า เผาป่า ในเขตอุทยานแห่งชาติ วนอุทยาน สวนพฤกษศาสตร์ หรือสวนรุกขชาติ มีความผิดตามมาตรา 19 (1) และโทษตามมาตรา 41 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี หรือปรับตั้งแต่ 400,000 บาทถึง 2,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

- พระราชบัญญัติ สงวนและคุ้มครองสัตว์ป่าพ.ศ. 2562 มาตรา 55 (2)

“ผู้กระทำผิดในการบุกรุก แผ้วถางป่า เผาป่า ในเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ามีความผิดตามมาตรา 55 (2) และโทษตามมาตรา 99 ต้องระวางโทษจำคุกตั้งแต่ 4 ปี ถึง 20 ปี หรือปรับตั้งแต่ 400,000 บาท ถึง 2,000,000 บาท หรือทั้งจำทั้งปรับ”

- พระราชบัญญัติ จราจรทางบก พ.ศ. 2522 มาตรา 130

“ห้ามมิให้ผู้ใดเผา หรือกระทำความด้วยประการใด ๆ ภายในระยะ 500 เมตร จากทางเดินรถ เป็นเหตุให้เกิดควัน หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะที่อาจทำให้ไม่ปลอดภัยแก่การจราจรในทางเดินรถนั้น มีโทษตามมาตรา 152 ต้องระวางโทษปรับไม่เกิน 1,000 บาท”

- พระราชบัญญัติ ป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย พ.ศ. 2550

“ปัญหาไฟป่าจัดเป็นภัยพิบัติประเภทหนึ่ง มีการกำหนดแนวทางการบริหารจัดการ และหน่วยงานรับผิดชอบ โดยให้มีการกำหนดแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน”

นอกจากการ “เผาในพื้นที่เกษตร” จะนำมาซึ่งการทำลายดิน ชาติอาหารในดิน สร้างมลภาวะทางอากาศ หรือสร้างผลเสียต่อโลกในรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งแล้ว การเผาในพื้นที่เกษตรที่สร้างความเดือดร้อนหรืออันตรายก็จะนำพาความเดือดร้อนให้แก่เกษตรกรด้วย นั่นคือ โทษทางกฎหมายนั่นเอง
